

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา
พ.ศ. ๒๕๖๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘
เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภา
นิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๘”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้
หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา” หมายความว่า บุคคลซึ่งรับราชการ โดยได้รับเงินเดือนจากเงิน
งบประมาณหมวดเงินเดือนในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

“ประธานรัฐสภา” หมายความว่า ประธานรัฐสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญในกรณีที่
รัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีสถานิติบัญญัติสภาเดียว ให้หมายความถึงประธานแห่งสภานั้น

“รองประธานรัฐสภา” หมายความว่า รองประธานรัฐสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ใน
กรณีที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีสถานิติบัญญัติสภาเดียว ให้หมายความถึงรองประธานแห่งสภานั้น

“รัฐสภา” หมายความว่า สภาซึ่งทำหน้าที่นิติบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญ
บัญญัติให้มีสถานิติบัญญัติสภาเดียว ให้หมายถึงสภานั้น

มาตรา ๕ ให้ประธานรัฐสภารักษาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๒ ตอนที่ ๒๗ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ / ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

หมวด ๑

คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

มาตรา ๖^๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา” เรียกโดยย่อว่า “ก.ร.” ประกอบด้วยประธานรัฐสภาเป็นประธานกรรมการ รองประธานรัฐสภาเป็นรองประธานกรรมการ เลขานุการ ก.พ. เลขานุการวุฒิสภา เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐสภาเลือกมีจำนวนไม่เกินแปดคน เป็นกรรมการ ในกรณีที่มีสองสภา ให้แต่ละสภาเลือกสภาละไม่เกินสี่คน

ให้ประธานรัฐสภาแต่งตั้งเลขานุการวุฒิสภาหรือเลขานุการสภาผู้แทนราษฎรคนใดคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ก.ร.

มาตรา ๗^๓ ผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งเทียบเท่ามาแล้ว หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการข้าราชการประเภทใดประเภทหนึ่งมาแล้ว

(๒) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ข้าราชการการเมือง ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง สมาชิกรัฐสภา กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

มาตรา ๘^๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

มาตรา ๙ เมื่อตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงเพราะออกจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๘ หรือเพราะพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๑ ให้รัฐสภาเลือกตั้งผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ ขึ้นแทนภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งว่าง หรือวันเปิดสมัยประชุมรัฐสภาแล้วแต่กรณี

ความในวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับสำหรับกรณีที่ตำแหน่งว่างเพราะการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๑ และวาระของกรรมการที่เหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน หรือเมื่อรัฐสภาสิ้นอายุ หรือถูกยุบ

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างเพราะพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๑ อยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการซึ่งตนแทน

รัฐสภาอาจเลือกตั้งกรรมการซึ่งออกจากตำแหน่งให้เป็นกรรมการอีกได้

มาตรา ๑๐^๕ ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประธานรัฐสภากำหนด

^๒ มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^๓ มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^๔ มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^๕ มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

มาตรา ๑๒ การประชุมของ ก.ร. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในระหว่างที่รัฐสภาสิ้นอายุหรือถูกยุบ ให้ประธานรัฐสภาและรองประธานรัฐสภาดำรงตำแหน่งประธาน ก.ร. และรองประธาน ก.ร. อยู่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงแต่งตั้งประธานรัฐสภาและรองประธานรัฐสภาใหม่แล้วจึงให้พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงเพราะออกตามวาระในระหว่างที่รัฐสภาสิ้นอายุหรือถูกยุบ องค์ประชุมของ ก.ร. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการที่เหลืออยู่

มาตรา ๑๓ นอกจากอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ ก.ร. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย คือ

- (๑) ควบคุมดูแลให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ติความและวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้พระราชบัญญัตินี้
- (๓) ออกกฎ ก.ร. หรือระเบียบ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎ ก.ร. เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้
- (๔) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) รักษาทะเบียนประวัติข้าราชการฝ่ายรัฐสภา
- (๖) ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๑๔ ก.ร. มีอำนาจตั้งอนุกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ร.” เพื่อทำการใด ๆ แทนได้

ให้นำความในมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การประชุมของอนุกรรมการ โดยอนุโลม

หมวด ๒

บททั่วไป

มาตรา ๑๕ ข้าราชการฝ่ายรัฐสภามี ๒ ประเภท

(๑) ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งประจำ โดยได้รับเงินเดือนในอัตราสามัญ และได้รับแต่งตั้งตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๓

(๒) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งการเมืองของรัฐสภา

มาตรา ๑๖^๖ วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ให้เป็นไปตามที่ ก.ร. กำหนด”

มาตรา ๑๗ เครื่องแบบของข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้ประธานรัฐสภาวางระเบียบว่าด้วยการแต่งกายของข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

มาตรา ๑๘ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ให้ ก.ร. พิจารณาตามระเบียบว่าด้วยการนั้น และให้ประธานรัฐสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อขอพระราชทาน

มาตรา ๑๙ ข้าราชการฝ่ายรัฐสภามีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน

หมวด ๓

ข้าราชการรัฐสภาสามัญ

มาตรา ๒๐^๗ การกำหนดตำแหน่ง การให้รับเงินเดือนและการให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการรัฐสภาสามัญ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนสามัญมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ คำว่า “ก.พ.” ให้หมายถึง ก.ร. และคำว่า “ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี” ให้หมายถึงส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๐ ทวิ^๘ (ยกเลิก)

^๖ มาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^๗ มาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^๘ มาตรา ๒๐ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๒๑ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๓๑ ต่อมายกเลิกโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๒๑^๑ อัตราราชการประจำตำแหน่งของข้าราชการรัฐสภาสามัญ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับอัตราราชการประจำตำแหน่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ คำว่า “ก.พ.” ให้หมายถึง ก.ร. และคำว่า “ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี” ให้หมายถึงส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี

การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการรัฐสภาสามัญให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

เพื่อประโยชน์ในการออมทรัพย์ของข้าราชการรัฐสภาสามัญ ให้นำกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการหักเงินเดือนข้าราชการไว้เป็นเงินสะสมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญ ต้องบรรจุจากผู้สอบแข่งขันได้ เว้นแต่การบรรจุผู้รับทุนของทางราชการในการศึกษาวิชาเข้ารับราชการตามสัญญา การบรรจุผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ชำนาญการ และผู้ใช้ฝีมือ และการบรรจุในกรณีที่มีเหตุพิเศษซึ่งไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ก.ร. จะคัดเลือกบรรจุก็ได้

การสอบแข่งขันตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.ร. เป็นผู้ดำเนินการสอบโดยเปิดโอกาสให้ผู้มีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๒๔ และมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่ ก.ร. กำหนดตามมาตรา ๒๐ เข้าสมัครสอบได้ และให้สอบสำหรับบรรจุในตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๔ ลงมา ทั้งนี้ หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน ตลอดจนเกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชี และการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ให้เป็นไปตามที่ ก.ร. กำหนด

มาตรา ๒๓ ผู้สมัครสอบแข่งขันในตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๒๔ หรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕ และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่ ก.ร. กำหนดตามมาตรา ๒๐ ด้วย

สำหรับผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๒๔ (๔) ให้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้แต่จะมีสิทธิได้รับบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญในตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ต่อเมื่อพ้นจากตำแหน่งข้าราชการการเมืองแล้ว

มาตรา ๒๔ ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญ ต้องมีคุณสมบัติทั่วไปดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) อายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี

^๑ มาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง
(๕) ไม่เป็นผู้มีกายภาพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถ จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.ร.

(๖) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา หรือตามกฎหมายอื่น

(๗) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๘) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

(๙) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๐) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษ ให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก จากรัฐวิสาหกิจ

(๑๑)¹⁰ ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษปลดออกเพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภาหรือตามกฎหมายอื่น

(๑๒) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออกเพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา หรือตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๒๕ ผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ (๗) (๘) หรือ (๙) ก.ร. อาจพิจารณาขกเว้นให้เข้ารับราชการได้ ส่วนผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ (๑๐) หรือ (๑๑) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงาน หรือออกจากราชการไปเกินสองปีแล้ว หรือผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ (๑๒) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสามปีแล้ว และมีใช่เป็นกรณีออกจากงานหรือออกจากราชการเพราะกระทำผิดในกรณีทุจริตต่อหน้าที่ ก.ร. อาจพิจารณาขกเว้นให้เข้ารับราชการได้ มติของ ก.ร. ในการประชุมปรึกษาขกเว้นเช่นนี้ต้องเป็นเอกฉันท์ การลงมติให้กระทำโดยลับ

มาตรา ๒๖ ผู้สอบแข่งขันได้ ซึ่งอยู่ในลำดับที่ที่จะได้รับบรรจุและแต่งตั้งถ้าปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๒๔ โดยไม่ได้รับการขกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่ ก.ร. กำหนดตามมาตรา ๒๐ อยู่ก่อนหรือภายหลังการสอบแข่งขัน จะบรรจุและแต่งตั้งผู้นั้นมิได้

มาตรา ๒๗ ผู้ใดได้รับบรรจุเข้ารับราชการแล้ว หากภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๒๔ โดยไม่ได้รับการขกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ ก.ร. กำหนดตามมาตรา ๒๐ โดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.ร. ตามมาตรา ๓๑ อยู่ก่อนก็ดี มีกรณีต้องหาอยู่ก่อนและภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องหานั้นก็ดี ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุสั่งให้ผู้นั้น

¹⁰ มาตรา ๒๔ (๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

ออกจากราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการกระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการได้รับเงินเดือนก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้น และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้ว ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๒๘¹¹ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ และระดับ ๑๑ ให้ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี ด้วยความเห็นชอบของ ก.ร. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ และนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ ให้ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘ ลงมา ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

มาตรา ๒๙ ผู้สอบแข่งขันได้ และผู้ได้รับคัดเลือก ผู้ใดได้รับบรรจุเข้าเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญในตำแหน่งใด ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งนั้นเป็นเวลาตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. ในระหว่างเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้นั้นมีความประพฤติไม่ดีหรือไม่มีความรู้หรือไม่มีความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง หรือเมื่อครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาทำรายงานผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้นั้นเสนอตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ร.

เมื่อได้รับรายงานจากผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุพิจารณาว่าผู้นั้นมีความประพฤติ ความรู้ และความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งหรือไม่ ถ้าเห็นว่าไม่ควรให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปหรือควรให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปอีกกระยะหนึ่ง จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ หรือสั่งให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปก็ได้ แต่ถ้าเห็นว่าผู้นั้นควรรับราชการต่อไปได้เมื่อครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุรายงานให้ ก.ร. ทราบตามวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ร.

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งใด ถ้าได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น ให้เริ่มทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามวรรคหนึ่งใหม่

ผู้ซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีความประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคสอง ให้ถือเสมือนหนึ่งว่าไม่เคยเป็นข้าราชการ

¹¹ มาตรา ๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

รัฐสภาสามัญ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับในระหว่างที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ

มาตรา ๓๐ การย้ายข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ดำรงตำแหน่งใดไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น ต้องแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกัน

การย้ายข้าราชการรัฐสภาสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิมและการย้ายข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้มิได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.ร. กำหนดตามมาตรา ๒๐ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.ร. กำหนดตามมาตรา ๒๐ จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.ร.แล้ว

มาตรา ๓๑ การเลื่อนข้าราชการรัฐสภาสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ตำแหน่งใดให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันเพื่อดำรงตำแหน่งนั้นได้ หรือจากผู้ได้รับการประเมินสมรรถภาพแล้วปรากฏว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งนั้นได้

กรณีใดจะเลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ หรือจากผู้ได้รับการประเมินสมรรถภาพให้ เป็นไปตามที่ ก.ร. กำหนด

การสอบแข่งขันเพื่อเลื่อนข้าราชการรัฐสภาสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๒ และระดับ ๓ ให้สอบรวมกับการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการตามมาตรา ๒๒ ส่วนการสอบแข่งขันเพื่อเลื่อนข้าราชการรัฐสภาสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๔ ขึ้นไปให้ ก.ร. กำหนดผู้ดำเนินการสอบแข่งขัน หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบแข่งขันตลอดจนเกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ และการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

การประเมินสมรรถภาพของข้าราชการรัฐสภาสามัญ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร.กำหนด

มาตรา ๓๒ การบรรจุและการเลื่อนตำแหน่งข้าราชการรัฐสภาสามัญจากผู้สอบแข่งขันได้ ให้ผู้มีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ส่วนการเลื่อนตำแหน่งจากผู้ได้รับการประเมินสมรรถภาพ ให้เลื่อนและแต่งตั้งได้ตามความเหมาะสม

มาตรา ๓๓ ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการรัฐสภาสามัญตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ตามที่ ก.ร.กำหนดในมาตรา ๒๐

ในกรณีที่มีความจำเป็น ก.ร. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการรัฐสภาสามัญที่มีคุณสมบัติเฉพาะต่างไปจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๐ ก็ได้

ในกรณีที่ ก.ร. กำหนดให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพใดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ให้หมายถึงปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ ก.ร. รับรอง

มาตรา ๓๔ การแต่งตั้งข้าราชการรัฐสภาสามัญให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.ร. ยังมีได้กำหนดตาม มาตรา ๒๐ จะกระทำมิได้

มาตรา ๓๕ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๔๐ แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นให้ผู้มีอำนาจ แต่งตั้งสั่งแต่งตั้งผู้นั้นให้กลับไปดำรงตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งระดับเดียวกันที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้น มีอยู่

มาตรา ๓๖ การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการรัฐสภาสามัญโดยปกติให้เลื่อนได้ปีละหนึ่งขั้น และเลื่อนได้ไม่เกินขั้นสูงของระดับที่ผู้นั้นได้รับเงินเดือนอยู่ โดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณของงานที่ได้ ปฏิบัติมา การรักษาวินัย ตลอดจนความสามารถ ความอดุสาหะในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ร.

การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการรัฐสภาสามัญในกรณีพิเศษเกินกว่าหนึ่งขั้น ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ร. และให้เสนอ ก.ร. เพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ ไป

การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการรัฐสภาสามัญ ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๒๘ แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาและสั่งเลื่อน¹²

มาตรา ๓๗ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ก.ร. จะพิจารณาอนุมัติให้เลื่อนขั้นเงินเดือนเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญก็ได้ การเลื่อนเงินเดือนใน กรณีเช่นนี้ จะเลื่อนเกินกว่าขั้นสูงของระดับที่ผู้นั้นได้รับเงินเดือนอยู่ก็ได้

มาตรา ๓๘ ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๒๘ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญประจำส่วน ราชการสังกัดรัฐสภาเป็นการชั่วคราว โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ในกฎ ก.ร.

การสั่งและการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับข้าราชการรัฐสภาสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร. กำหนด

มาตรา ๓๙ การโอนข้าราชการรัฐสภาสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการรัฐสภาสามัญ ในต่างประเทศที่สังกัดรัฐสภา อาจกระทำได้เมื่อส่วนราชการเจ้าสังกัดทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการ โอนนั้นแล้ว โดยให้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม เว้นแต่การ โอนข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้สอบแข่งขันได้ สอบคัดเลือกได้หรือได้รับคัดเลือก ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.ร. กำหนด

การโอนข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้มีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.ร. กำหนดตามมาตรา ๒๐ ไปแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการรัฐสภาสามัญที่ ก.ร. กำหนดตามมาตรา ๒๐ ในต่างประเทศที่สังกัดรัฐสภา จะกระทำ

¹² มาตรา ๓๖ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

ได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.ร. แล้ว ในการนี้ให้ ก.ร. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ และให้ ก.ร. กำหนดระดับของตำแหน่งที่จะแต่งตั้งและเงินเดือนที่จะให้ได้รับด้วย

มาตรา ๔๐¹³ การโอนข้าราชการตามกฎหมายอื่น หรือพนักงานเทศบาลมาบรรจุเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญ อาจกระทำได้อ้าเจ้าตัวสมัครใจ โดยผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๒๘ แล้วแต่กรณี ทำความตกลงกับเจ้าสังกัด แล้วเสนอ ก.ร. เพื่อพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด และได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้ ก.ร. เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่เงินเดือนที่จะให้ได้รับจะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญที่มีคุณวุฒิความสามารถ และความชำนาญงานในระดับเดียวกัน

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้ที่โอนมาตามวรรคหนึ่งในขณะที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานเทศบาลนั้นเป็นเวลาราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

การโอนข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ พนักงานเทศบาลวิสามัญ และข้าราชการที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมาเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญตามพระราชบัญญัตินี้จะกระทำมิได้

มาตรา ๔๑¹⁴ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อผู้นั้นพ้นจากราชการทหาร โดยไม่มีความเสียหายแล้วประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญในส่วนราชการสังกัดรัฐสภาตามเดิมภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ สั่งบรรจุแต่งตั้ง และให้ได้รับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร. กำหนด

ข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งได้รับบรรจุเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิได้นับวันรับราชการก่อนถูกสั่งให้ออกจากราชการ รวมกับวันรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารและวันรับราชการเมื่อได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการ เป็นเวลาราชการติดต่อกันเพื่อประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการเสมือนว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกสั่งให้ออกจากราชการ

ข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๑ ทวิ¹⁵ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดได้รับอนุมัติจาก ก.ร. ให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ถ้าผู้นั้นกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาที่ปีนับแต่วันออกจาก

¹³ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

¹⁴ มาตรา ๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

¹⁵ มาตรา ๔๑ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

ราชการไปปฏิบัติงานดังกล่าวให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร. กำหนด

มาตรา ๔๒ ข้าราชการรัฐสภาสามัญลาออกจากราชการเพื่อสมัครรับเลือกตั้งประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญในส่วนราชการสังกัดรัฐสภาตามเดิม ถ้าข้าราชการผู้นั้นได้แสดงความจำนงไว้ในขณะที่ลาออกว่าจะกลับเข้ามารับราชการ และระยะเวลาที่ออกจากราชการไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ สั่งบรรจุ แต่งตั้ง และให้ได้รับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร. กำหนด

ข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไปสมัครรับเลือกตั้ง เมื่อได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งแล้วให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับ

มาตรา ๔๓ ข้าราชการหรือพนักงานเทศบาลผู้ใดออกจากราชการหรือออกจากงานไปแล้วถ้าสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญ และทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาเสนอ ก.ร. เพื่อพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใดและได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้ ก.ร. เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่เงินเดือนที่จะให้ได้รับ จะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญที่มีคุณวุฒิ ความสามารถ และความชำนาญงานในระดับเดียวกัน

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้เข้ารับราชการตามวรรคหนึ่งในขณะที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานเทศบาลนั้น เป็นเวลาราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ พนักงานเทศบาลวิสามัญ และผู้ซึ่งออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

มาตรา ๔๔¹⁶ ข้าราชการรัฐสภาสามัญออกจากราชการเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออก หรือลาออกตามมาตรา ๔๕ วรรคสอง
- (๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๖ ทวิ มาตรา ๔๖ ตริ และมาตรา ๔๖ จัตวา
- (๕) ถูกลงโทษไล่ออก หรือปลดออก

วันออกจากราชการตาม (๔) หรือ (๕) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ร. กำหนด

การต่อเวลาราชการให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญที่ด้อยออกจากราชการตาม (๒) รับราชการต่อไปอีกจะกระทำมิได้

¹⁶ มาตรา ๔๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๔๕ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่ง เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๒๘ เป็นผู้พิจารณา เมื่อผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๒๘ สั่งอนุญาตแล้ว จึงให้ออกจากราชการตามคำสั่ง

ในกรณีที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญขอลาออกเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้ง ให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ยื่นใบลาออกต่อผู้บังคับบัญชา

ในกรณีที่ผู้ลาออกมีเรื่องถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย หรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญา ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตลาออกจะสั่งอนุญาตให้ลาออกก็ได้ โดยมีเงื่อนไขว่าเมื่อสอบสวนพิจารณาแล้วได้ความว่าผู้ได้รับอนุญาตให้ลาออกกระทำผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการส่งลงโทษหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ตรงตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ การลาออกในกรณีนี้ยังไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๔๖¹⁷ ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๒๘ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ แต่ในการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน นอกจากนี้ให้ทำได้ในกรณีที่ระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว ให้ทำได้ในกรณีต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ ถ้าผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้

(๒) เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดสมัคร ไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๓) เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ร.

(๔) เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ (๑) (๔) หรือ (๕) ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๕) เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๒๘ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

มาตรา ๔๖ ทวิ¹⁸ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ และผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๒๘ เห็นว่ากรณีมีมูล ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ในการ

¹⁷ มาตรา ๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

¹⁸ มาตรา ๔๖ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

สอบสวนนี้จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วยเมื่อได้มีการสอบสวนพิจารณาแล้วและผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเห็นสมควรให้ออกจากราชการก็ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้ ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๕๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นได้สอบสวน หรือคณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนในกรณีที่เกี่ยวข้อง หรือพนักงานสอบสวนได้สอบสวนทางอาญา หรือศาลได้มีคำพิพากษาเกี่ยวกับเรื่องที่จะต้องสอบสวนตามวรรคหนึ่งอยู่แล้ว คณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งจะนำสำนวนการสอบสวนของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น สำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน สำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวน สำนวนของพนักงานอัยการ สำนวนการพิจารณาของศาล หรือสำเนาคำพิพากษาอย่างหนึ่งอย่างใดมาใช้เป็นสำนวนการสอบสวนและทำความเข้าใจกับผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยถือว่าได้มีการสอบสวนตามวรรคหนึ่งแล้วก็ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร.

ในกรณีที่เป็นกรณีที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. จะดำเนินการตามวรรคหนึ่งโดยไม่สอบสวนก็ได้

มาตรา ๔๖ ตี^{๑๙} ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตาม มาตรา ๕๑ และการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๒๘ เห็นว่ากรณีมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะพึงลงโทษตามมาตรา ๕๑ ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้

มาตรา ๔๖ จัตวา^{๒๐} เมื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๒๘ จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนก็ได้

มาตรา ๔๗ การออกจากราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป ในกรณีถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง ส่วนการออกจากราชการในกรณีอื่น ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

^{๑๙} มาตรา ๔๖ ตี^{๑๙} เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๓๕

^{๒๐} มาตรา ๔๖ จัตวา เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๓๕

มาตรา ๔๘ ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องรักษาวินัยตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ร. ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย จักต้องได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๐

มาตรา ๔๙ ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่ส่งเสริมและดูแลระมัดระวังให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชาปฏิบัติตามวินัย

ถ้าผู้บังคับบัญชาว่าผู้อยู่ได้บังคับบัญชาคนใดกระทำความผิดวินัย จะต้องดำเนินการทางวินัยทันที ถ้าเห็นว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยที่จะต้องได้รับโทษและอยู่ในอำนาจของตนที่จะลงโทษได้ให้สั่งลงโทษ แต่ถ้าเห็นว่าผู้นั้นควรจะต้องได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่งลงโทษ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำความผิดวินัยเหนือขึ้นไป เพื่อให้พิจารณาดำเนินการสั่งลงโทษตามควรแก่กรณี

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้โดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

มาตรา ๕๐²¹ โทษผิดวินัยมี ๕ สถาน คือ

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดขั้นเงินเดือน
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

มาตรา ๕๑ การลงโทษข้าราชการรัฐสภาสามัญ ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด ในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำความผิดวินัยในกรณีใด ตามมาตราใด

มาตรา ๕๒ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยหรือมีเหตุอันควรลดหย่อน ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน

ในกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยและเป็นความผิดครั้งแรก ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่ามิเหตุอันควรลดโทษ จะงดโทษให้โดยว่ากล่าวตักเตือน หรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

การลงโทษตามมาตรานี้ ผู้บังคับบัญชาใดจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ได้บังคับบัญชาได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ร.

มาตรา ๕๓²² ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดถูกกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๒๘ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่

²¹ มาตรา ๕๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

²² มาตรา ๕๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

ชักช้า ในการสอบสวนนี้จะต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาด้วย เมื่อได้มีการสอบสวนแล้วและ ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. ก็ให้สั่งลงโทษ ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษ ให้ก็ได้แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก ผู้ถูกสั่งปลดออกตามมาตรา นี้ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ เสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

ในการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา ๔๖ ทวิ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ ก.ร. มีอำนาจออกกฎ ก.ร. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา ระยะเวลาสอบสวนพิจารณาและสั่งลงโทษ การสั่งสอบสวน การมอบหมายให้สอบสวน การตั้งกรรมการสอบสวน ตลอดจนการส่งประเด็นไปสอบสวนพยานบุคคลซึ่งอยู่ต่างท้องที่ การรวบรวมพยานหลักฐาน และ กิจการอื่น ๆ เพื่อให้ได้ความจริง

มาตรา ๕๔ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นกรณีความคิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ร. หรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือต่อ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้สอบสวน หรือต่อคณะกรรมการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๒๘ จะสั่งลงโทษ โดยไม่สอบสวนต่อไปก็ได้

มาตรา ๕๕ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้สอบสวน ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้สอบสวนและกรรมการ สอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาผู้สอบสวนผู้ซึ่ง ได้รับมอบหมายให้สอบสวน และกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เรียกให้กระทรวงทบวงกรม หน่วยราชการ หรือรัฐวิสาหกิจชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและ หลักฐาน ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัด มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับ เรื่องที่สอบสวน

(๓) ส่งประเด็นไปให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวน เพื่อการนี้ให้พนักงานสอบสวน ผู้ทำ การสอบสวนเป็นกรรมการสอบสวน และให้ถือว่าการสอบสวนของพนักงานสอบสวนเป็นการสอบสวนของ คณะกรรมการสอบสวน เมื่อได้สอบสวนเสร็จแล้วให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนดังกล่าวส่งรายงานที่ จำเป็นและพยานหลักฐานต่าง ๆ ทั้งหมดไปยังคณะกรรมการสอบสวน

มาตรา ๕๖ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยหรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ แม้ ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๒๘ ก็ยังมีอำนาจสั่งลงโทษหรือเปลี่ยนแปลง คำสั่งให้เป็นไปตามหมวดนี้ได้ เว้นแต่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นจะออกจากราชการเพราะเหตุตาย

มาตรา ๕๓²³ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๒๘ มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่นให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่

เงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักราชการ ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น ส่วนในกรณีสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถ้าปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาเป็นยุติแล้วผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนมิได้กระทำผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินเดือนในระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเสมือนว่าผู้นั้นถูกสั่งพักราชการ

ให้ ก.ร. มีอำนาจออกกฎ ก.ร. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนและการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา

มาตรา ๕๔ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษหรือดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดไปแล้ว ให้ส่งรายงานการลงโทษหรือการดำเนินการทางวินัยนั้นต่อผู้บังคับบัญชาของข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นตามลำดับจนถึงประธานรัฐสภาและให้ประธานรัฐสภารายงานต่อ ก.ร.

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งตามวรรคหนึ่งเห็นว่าการลงโทษหรือการดำเนินการทางวินัยนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีอำนาจที่จะสั่งลงโทษ เพิ่มโทษ ลดโทษ หรือยกโทษ ตามควรแก่กรณีได้ แต่ถ้าจะลงโทษหรือเพิ่มโทษแล้ว โทษที่ลงหรือเพิ่มขึ้นรวมกับที่สั่งไว้แล้วเดิมต้องไม่เกินอำนาจของผู้ซึ่งสั่งใหม่นั้น

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษหรือดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดแล้ว แต่ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๒๘ แล้วแต่กรณี เห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๕๓ ถ้าจะต้องสอบสวนตามมาตรา ๕๓ ก่อนก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีอำนาจสอบสวนตามมาตรา ๕๓ ในกรณีที่จะต้องลงโทษตามมาตรา ๕๓ ถ้ามีการตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือนไปแล้ว ก็ให้เป็นอันพับไป²⁴

มาตรา ๕๕ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษหรือดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการรัฐสภาสามัญในเรื่องใดไปแล้ว ถ้า ก.ร. พิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องสอบสวนเพิ่มเติม หรือสอบสวนใหม่ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้ ก.ร. มีอำนาจสอบสวนเพิ่มเติมหรือ

²³ มาตรา ๕๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

²⁴ มาตรา ๕๔ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

สอบสวนใหม่ในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดยจะสอบสวนเองหรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือมอบหมายให้ข้าราชการที่เห็นสมควรสอบสวนแทนก็ได้

มาตรา ๖๐ การอุทธรณ์การอุทธรณ์โทษของข้าราชการรัฐสภาสามัญ ให้เป็นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ร.

มาตรา ๖๐ ทวิ²⁵ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยเหตุใด ๆ ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้

การร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่ง ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ร. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง และให้นำมาตรา ๖๐ ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ร. มาใช้บังคับอนุโลม

มาตรา ๖๐ ทรี²⁶ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมายหรือมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อตนในกรณีตามที่กำหนดในกฎ ก.ร. ผู้นั้นอาจร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.ร. แล้วแต่กรณีตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ร. เพื่อขอให้แก้ไขหรือแก้ความคับข้องใจได้ ทั้งนี้ เว้นแต่กรณีที่มีสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๐

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ร.

หมวด ๔

ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง

มาตรา ๖๑²⁷ ตำแหน่งข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง มีดังนี้

- (๑) ที่ปรึกษาประธานรัฐสภา
- (๒) ที่ปรึกษารองประธานรัฐสภา
- (๓) ที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา
- (๔) ที่ปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎร
- (๕) ที่ปรึกษารองประธานวุฒิสภา
- (๖) ที่ปรึกษารองประธานสภาผู้แทนราษฎร
- (๗) เลขานุการประธานรัฐสภา
- (๘) เลขานุการรองประธานรัฐสภา

²⁵ มาตรา ๖๐ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

²⁶ มาตรา ๖๐ ทรี เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

²⁷ มาตรา ๖๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

- (๕) เลขานุการประธานวุฒิสภา
- (๑๐) เลขานุการประธานสภาผู้แทนราษฎร
- (๑๑) เลขานุการรองประธานวุฒิสภา
- (๑๒) เลขานุการรองประธานสภาผู้แทนราษฎร
- (๑๓) เลขานุการผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามวรรคหนึ่ง จะมีจำนวนเท่าใด ให้เป็นไปตามอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๒^{๒๘} ให้ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง

บทบัญญัติตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๕๕ มิให้ใช้บังคับแก่การรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองผู้กลับเข้ารับราชการใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย ถ้าได้รับเงินประจำตำแหน่ง หรือเงินเพิ่มสำหรับสมาชิกสภาดังกล่าวแล้ว ไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในฐานะข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองอีก

การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๖๓^{๒๙} การแต่งตั้งข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามมาตรา ๖๑ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภาหรือประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี แต่งตั้งบุคคลซึ่งเห็นสมควรตามเหตุผลในทางการเมืองและต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติทั่วไปที่จะเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญได้ตามมาตรา ๒๔ ยกเว้น (๔) และไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

การแต่งตั้งข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามมาตรา ๖๑ (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) และ (๑๓) ให้ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภาหรือประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี แต่งตั้งบุคคลซึ่งเห็นสมควรตามเหตุผลในทางการเมืองและต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติทั่วไปที่จะเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญได้ตามมาตรา ๒๔ ยกเว้น (๔) และไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

มาตรา ๖๔^{๓๐} ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองออกจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย

^{๒๘} มาตรา ๖๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๘

^{๒๙} มาตรา ๖๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๓๐} มาตรา ๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) ลาออก

(๓) สำหรับข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามมาตรา ๖๑ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ผู้แต่งตั้งให้พ้นจากตำแหน่ง หรือผู้แต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งหรือเมื่อรัฐสภาสิ้นอายุหรือถูกยุบ

(๔) สำหรับข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามมาตรา ๖๑ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) และ (๑๓) ผู้แต่งตั้งให้พ้นจากตำแหน่งจะโดยมีความคิดหรือไม่มีความคิดก็ตาม หรือประธานหรือรองประธานแห่งสภาที่ผู้นั้นสังกัด หรือผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรพ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

หมวด ๕

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๕ บรรดาพระราชบัญญัติ ประกาศของคณะปฏิวัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง กฎ ก.พ. ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งที่ยังคงใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา นอกจากที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีผลใช้บังคับแก่ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้ หรือ กฎ ก.ร. ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ จะบัญญัติเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๖๖ ให้ผู้ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามพระราชบัญญัตินี้ และคงดำรงตำแหน่งและมีอัตราเงินเดือนตามที่ได้รับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้เป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญ สำหรับข้าราชการการเมือง ให้เป็นข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ส่วนข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ให้เป็นข้าราชการรัฐสภาวิสามัญ และให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการพลเรือนวิสามัญมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๗ ในระหว่างที่รัฐสภายังไม่ได้เลือกตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนทำหน้าที่ ก.ร. ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๘ ในระหว่างที่ ก.ร. ยังมิได้กำหนดตำแหน่งข้าราชการรัฐสภาสามัญตามมาตรา ๒๐ การดำเนินการเกี่ยวกับข้าราชการรัฐสภาสามัญ ให้เสนอ ก.ร. พิจารณานุมัติเป็นราย ๆ ไป

มาตรา ๖๙ การใดหรือสิทธิใดที่ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามมาตรา ๖๖ กระทำหรือมีอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการกระทำหรือสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้

การใดที่ทางราชการได้ดำเนินการเกี่ยวกับข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามมาตรา ๖๖ ไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีปัญหาตามมาตรานี้ ให้ ก.ร. เป็นผู้วินิจฉัย

มาตรา ๗๐ การใดที่เคยดำเนินการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ จะดำเนินการได้ประการใด ให้เป็นไปตามที่ ก.ร. กำหนด โดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘³¹

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันข้าราชการที่ปฏิบัติราชการให้แก่สถานติบัญญัติยังอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยราชการของฝ่ายบริหารเพราะมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือน แต่โดยสภาพของการปฏิบัติราชการควรอยู่ภายใต้การควบคุมของสถานติบัญญัติโดยตรง เพราะจะทำให้สถานติบัญญัติสามารถปรับปรุงระเบียบปฏิบัติราชการของข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาให้มีประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกให้แก่ราชการของสถานติบัญญัติได้มากยิ่งขึ้น จึงสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภาโดยเฉพาะ และเพื่อการนี้จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑³²

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากอัตราเงินเดือนของข้าราชการฝ่ายรัฐสภาไม่ได้ส่วนสัมพันธ์กับอัตราเงินเดือนของข้าราชการประเภทอื่น ๆ ที่ได้รับการปรับปรุงไปแล้ว สมควรแก้ไขปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการฝ่ายรัฐสภาให้เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๑³³

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ในบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้ใช้มาเป็นเวลานานไม่เหมาะสมกับสภาพของตำแหน่งและภาวะการครองชีพในปัจจุบันสมควรปรับปรุงบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองเสียใหม่ และเนื่องจากอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งข้าราชการรัฐสภาสามัญที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันตรงกับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนอยู่แล้ว จึงสมควรแก้ไขให้ถือตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม เพื่อให้การปรับปรุงบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในอนาคต มีผลถึงข้าราชการรัฐสภาสามัญด้วย โดยไม่ต้องแก้ไขกฎหมาย รวมทั้งให้มีการให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองแต่ละบัญชีได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕³⁴

³¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ ตอนที่ ๒๗ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ / ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

³² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๕ ตอนที่ ๑๐๓ ฉบับพิเศษ หน้า ๑๗ / ๒๗ กันยายน ๒๕๒๑

³³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๑๘๑ ฉบับพิเศษ หน้า ๖๐ / ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๑

³⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๓๕ หน้า ๕๐ / ๓ เมษายน ๒๕๓๕

- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๘³⁵

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการแยกบัญชีอัตราเงินเดือนและบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองไปบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะแล้ว สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภาให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

³⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๒ ตอนที่ ๑ ก หน้า ๕๑ / ๑ มกราคม ๒๕๓๘